

Huvudman

Sveriges Naturbruksgymnasium AB

Org. nr. 556916–2562

rektor@segrag.se

Ärendet

Etableringskontroll i samband med utökning av verksamheten vid Segragymnasiet Klippan i Klippans kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 2025-06-16.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800) inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för myndighetens tillsyn genomfört en etableringskontroll i samband med utökning av Segragymnasiet Klippan i Klippans kommun. Kontrollen har omfattat en prövning av huvudmannens förutsättningar att starta utbildningen nationellt godkänd idrottsutbildning för idrotten ridning (NIU ridning). I samband med etableringskontrollen har Skolinspektionen även kontrollerat om utbildningen är öppen för alla och avgiftsfri.

Skolinspektionen har den 2025-06-16 beslutat att förelägga Sveriges Naturbruksgymnasium AB att senast den 2025-08-11 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande öppen och avgiftsfri utbildning.

Sveriges Naturbruksgymnasium AB har den 2025-07-02 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Sveriges Naturbruksgymnasium AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Öppen och avgiftsfri utbildning

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i tidigare beslut att utbildningen NIU ridning vid Segragymnasiet Klippan inte uppfyllde kraven på öppenhet och avgiftsfrihet. Utredningen visade att en elev måste medföra egen häst för att kunna söka och delta i utbildningen. Skolinspektionen förelade Sveriges Naturbruksgymnasium AB att se till att utbildningen NIU ridning är öppen för alla som enligt skolförfattningarna är behöriga att söka utbildningen samt att den, med undantag för obetydliga kostnader, är avgiftsfri. Detta innebar att Sveriges Naturbruksgymnasium AB skulle upphöra med att ställa krav på att elever som söker till/deltar i utbildningen ska medföra egen häst.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår i huvudsak följande. Huvudmannen har ändrat informationen om NIU ridning såväl på skolans hemsida som i tryckt informationsmaterial och på ansökningsblanketten, så att det nu framgår att en elev som söker utbildningen inte behöver medföra egen häst.

Av den reviderade ansökningsblanketten¹ framgår att sökanden "i förekommande fall" kan ange häst och att detta är "valbart".

Rättslig reglering

Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet om inte annat följer av särskilda bestämmelser i denna lag. (1 kap. 8 § skollagen)

Utbildningen i gymnasieskolan ska vara avgiftsfri. Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Huvudmannen får dock besluta att eleverna ska hålla sig med enstaka egna

¹ Både den blankett som huvudmannen bifogat till redovisningen och den som Skolinspektionen tagit del av på skolans hemsida.

hjälpmedel. Avgifter i samband med ansökan om plats får inte tas ut. (15 kap. 17 § skollagen)

Trots 17 § får det förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. I samband med skolresor och liknande aktiviteter får det, trots övriga bestämmelser i denna lag, i enstaka fall under ett läsår förekomma kostnader som ersätts av eleven eller dennes vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever. Ersättningen får inte överstiga huvudmannens självkostnad för att eleven deltar i aktiviteten. (15 kap. 18 § skollagen)

Av förarbeten till bestämmelsen om lika tillgång till utbildning framgår att ingen huvudman får utforma sitt skolväsende så att inte alla barn och ungdomar har lika tillgång till utbildningen. Således får inte kön, geografiskt hemvist, sociala eller ekonomiska förhållanden utgöra grund för eller rent faktiskt leda till särbehandling. I detta ligger inte enbart ett förbud mot uttryckliga begränsningar i enskildas rätt till utbildning, utan även ett krav på att utbildningen utformas så att inte deltagandet i praktiken väsentligt försvåras för någon på grund av en eller flera av de nyss nämnda faktorerna. Det ankommer på huvudmännen att utforma sitt skolväsende och sin utbildning så att inte något barn eller någon ungdom i realiteten förhindras att få del av utbildning på grund av sitt kön, sin bostadsort eller sina sociala eller ekonomiska förhållanden. En viktig funktion för bestämmelsen om lika tillgång till utbildning är, utöver dess direkta normgivande verkan, att tjäna som underlag för tolkningen av övriga regler på området (prop.1990/91:18 s. 27 och 43).

Vidare framgår av förarbeten till bestämmelserna om avgiftsfrihet att rätten till en likvärdig utbildning av hög kvalitet aldrig får vara beroende av en enskild persons ekonomiska förutsättningar. Utgångspunkten i skollagen är därför att utbildningen ska vara avgiftsfri. Det får dock förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. Eleverna kan också få stå för enstaka egna hjälpmedel, om huvudmannen så beslutar (prop. 2009/10:165 s. 415).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisad utredning framkommer inte annat än att Sveriges Naturbruksgymnasium AB har följt det tidigare föreläggandet och avhjälppt påtalade brister avseende öppen och avgiftsfri utbildning. Ärendet ska därför avslutas.

På Skolinspektionens vägnar,

X Johanna Tinghammar Bruck

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Tinghammar Bruck

X Charlotte Lindmanner Sultan

Föredragande
Signerat av: Charlotte Lindmanner Sultan